

Behandeling met de niersteenvergruizer

(ESWL=Extracorporele Shock Wave Lithotripsie)

Ommelander Ziekenhuis
Groningen

Inleiding

In deze folder leest u meer informatie over een behandeling met de niersteenvergruizer. Dit heet ook wel ESWL of extracoporal shockwave lithotrypsie. Vrij vertaald betekent dit dat de steen met schokgolftjes vanaf buitenaf aangepakt wordt.

Nadat de uroloog met u heeft afgesproken dat u in aanmerking komt voor een behandeling met de niersteenvergruizer, wordt er met u een afspraak gemaakt.

Bij verhindering

Wilt u bij eventuele verhindering voor de afspraak ons dit ruim van tevoren laten weten via telefoonnummer **088 – 566 2000** (te bereiken op werkdagen tussen 08.00-16.30 uur). Wij kunnen dan een andere patiënt oproepen.

Vorbereiding

Pijnstillers

Van de uroloog heeft u een recept gekregen voor pijnmedicatie. Meestal wordt een diclofenac zetpil voorgeschreven. In geval van bijvoorbeeld een allergie kan een alternatief middel voorgeschreven zijn. Neemt u alvast een zetpil voordat u thuis vertrekt naar het ziekenhuis voor de behandeling.

Antibiotica

In enkele gevallen schrijft de uroloog ook antibiotica voor. Dit gebeurt veelal bij patiënten die verdacht worden van infectiestenen.

Bloedverdunners

Het innemen van medicijnen die van invloed zijn op de bloedstolling moet u in sommige gevallen stoppen voor de behandeling met de niersteenvergruizer. Het moment van stoppen hangt af van het soort medicijn. Het is belangrijk dat u dit vooraf overlegt met de uroloog. Wanneer u Sintrom of Marcoumar gebruikt, is het belangrijk dat u ook de trombosedienst vooraf op de hoogte stelt van de behandeling. Gebruikt u (nog) andere medicatie, dan kunt u deze gewoon innemen.

Neemt u uw medicijnlijst mee naar het ziekenhuis.

Zwangerschap

Als u zwanger bent of wanneer u vermoedt dat u zwanger bent, dan kan de niersteenvergruizing niet doorgaan. Neemt u in dit geval contact op met het secretariaat Urologie.

Eten en drinken

Voor de behandeling mag u gewoon eten en drinken.

Blaasontsteking

Bij vermoeden van een urineweginfectie/ blaasontsteking wordt de behandeling niet uitgevoerd. Hierover dient altijd overleg te zijn uitgevoerd met de uroloog.

De niersteenvergruizer

In het Ommelander Ziekenhuis komt een extern bedrijf in het ziekenhuis voor de niersteenvergruizing. Hun apparatuur en personeel komt hiervoor 1x per 2 weken op de afdeling Medische Beeldvorming. Volgens goede afspraken tussen dit bedrijf en de uroloog worden de behandelingen uitgevoerd. Voor- en nazorg gebeurt door de uroloog uit het Ommelander Ziekenhuis zelf.

De niersteenvergruizer bestaat uit een behandeltafel, röntgenboog, echo en een waterkussen met de vergruizer erin. In de behandeltafel is een ronde opening uitgespaard voor een waterkussen. Over dit waterkussen zit een rubbervlies. Op de bodem van dit waterkussen bevindt zich een instrument, dat lijkt op een schotelantenne. Dit instrument zorgt voor geluidsgolven, die zich op één punt (=brandpunt) van het lichaam kunnen richten. U kunt de tikken duidelijk horen.

U komt op de tafel boven deze ronde opening te liggen, zodat uw niersteen in dit brandpunt ligt. Afhankelijk van de plaats van de niersteen, ligt u op uw rug, zij of buik. Waar de niersteen precies zit, wordt bepaald met behulp van röntgenstralen en/of echografisch onderzoek.

Het waterkussen met gel erop, wordt strak tegen uw lichaam geplaatst. De behandeltafel wordt dan nog heen en weer bewogen. Ook kan het soms nodig zijn om tijdens de procedure de behandeltafel te bewegen. Blijft u zelf vooral goed stil liggen. De kracht van de geluidsgolven in het brandpunt zorgt voor het vergruizen van de niersteen.

Gedurende de gehele behandeling is degene die de behandeling uitvoert in de behandelkamer aanwezig. U mag voor de afleiding uw eigen muziek meenemen, zodat u via uw oordopjes hiernaar kunt luisteren.

Wanneer we de intensiteit van de geluidsgolven vanuit het waterkussen opvoeren, geeft dit mogelijk een pijnlijk gevoel waar het waterkussen uw lichaam raakt. Geeft u aan wanneer uw pijngrens wordt overschreden. De behandeling tast in het algemeen de omliggende weefsels en organen niet aan, maar er kan wel kneuzing ontstaan. Soms kan er een zichtbare bloeditstorting op de huid ontstaan. Ook inwendig kunnen bloedingen ontstaan.

Het hangt van de ligging, grootte en van de hardheid van de steen af hoe lang het duurt voordat de steen uiteen valt in kleine brokjes of zeer fijn gruis. Soms valt de niersteen al tijdens de behandeling uiteen, maar meestal gebeurt dit pas na enige tijd.

Duur

De behandeling met de niersteenvergruizer zelf duurt 30 - 60 minuten.

Na de behandeling

De behandeling vindt poliklinisch plaats op de afdeling Medische Beeldvorming. U wordt verzocht na de behandeling nog even in de wachtkamer plaats te nemen tot u een keer heeft geplast. Zodat we kunnen bekijken of er al gruis komt en of de urine niet te bloederig is geworden. Degene die het onderzoek uitvoert zal dit met u bespreken. Vervolgens mag u naar huis, wij raden af om zelf auto te rijden.

Over het algemeen komt u zo'n 10 dagen na de behandeling terug op de polikliniek. Voordat u bij de dokter komt, wordt eerst vaak nog een scan of foto gemaakt om te kijken of de steen weg is, of kleiner geworden. In sommige gevallen is er helemaal geen effect, dan zal er mogelijk nog een operatie moeten volgen. Dit bespreekt uw dokter dan met u.

Weer thuis

Indien u voor de behandeling een antibioticakuur kreeg voorgeschreven, is het belangrijk dat u deze afmaakt.

Indien uw bloedverduuners gestopt zijn, geldt in het algemeen dat deze herstart mogen worden indien de urine niet bloederig is. De uroloog heeft hierover afspraken met u gemaakt. Een startschema voor Sintrom of Marcoumar maakt de trombosedienst.

Uw urine kan na de behandeling flink bloederig zijn. In het algemeen neemt dit binnen 24 uur duidelijk af. Soms kan het wat langer duren. Om stolsels te voorkomen is het belangrijk om extra water te drinken.

Drink extra water na de behandeling, zodat er een goede stroming van urine vanuit de nier op gang blijft, dit bespoedigt de lozing van gruis en/ of steen. In geval van veel pijn, kunt u beter even stoppen met drinken, om de druk (en daarmee de pijn) van de urinewegen niet verder op te voeren. Drink in totaal 2 tot 3 liter verdeeld over 24 uur.

In geval van (koliek)pijn, mag u de voorgeschreven pijnstillers volgens voorschrift gebruiken. Ook mag paracetamol maximaal 4x per dag 1000mg erbij gebruikt worden. Indien de pijn ondanks deze maatregelen niet dragelijk is, kunt u contact opnemen met het ziekenhuis.

Kijkt u uw urine goed na op steenmateriaal. Soms plast u een steen, soms gruis (zanderig) uit. U kunt bijvoorbeeld een (thee)zeefje gebruiken om dit materiaal op te vangen. Neem het steenmateriaal bij een volgend bezoek aan de uroloog mee, dan kan ingeschat worden of de gehele steen weg is of slechts een deel ervan. Ook stuurt de uroloog de steen vaak op voor onderzoek, om te beoordelen om welk type steen het gaat. Aan de hand daarvan kan een gericht dieetadvies worden gegeven waarmee nieuwgroei van stenen kan worden tegengegaan.

Belangrijk

Neemt u contact op met het secretariaat Urologie wanneer:

- Er na 24 uur nog steeds sprake is van flink bloedverlies (rode wijn kleur en/ of met stolsels).
- De pijn ondanks het gebruik van pijnstillers blijft aanhouden.
- De lichaamstemperatuur 38,5°C of hoger is, of in geval van koude rillingen.

Tijdens kantooruren kunt u contact opnemen met het secretariaat Urologie via telefoonnummer 088 – 066 1000. Buiten kantooruren kunt u contact opnemen met de afdeling Spoedeisende Hulp van het Ommelander Ziekenhuis, via telefoonnummer 088 - 066 1000.

Controle

In het algemeen komt u 2 weken na de niersteenvergruizing voor controle terug op de polikliniek Urologie. Het kan zijn dat er dan eerst een controlefoto gemaakt wordt om na te gaan of de behandeling effect heeft gehad.

In sommige gevallen moet de behandeling worden herhaald om tot volledige vergruizing van de steen te komen.

Vragen

Heeft u nog vragen of zijn er nog onduidelijkheden? Aarzel niet om dan tijdens kantooruren contact op te nemen met het secretariaat Urologie via telefoonnummer 088 – 066 1000.

**Samen.
De beste zorg.
Dichtbij.**

ommelanderziekenhuis.nl

T 088 - 066 1000

OZG (05-23) URO 078